

בית המשפט המחוזי בירושלים

23 יוני 2020

ה"פ 8268-05-19 קורן נ' משפחה חדשה

לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ, סגנית נשיא

בעניין:

1. שחר קורן

2. טליה קורן

3. נרב רמות

4. עינבל אנדראה רמות

ע"י ב"כ עוה"ד חגי קלעי ואוהד רוזן

המבקשים

נ ג ד

משפחה חדשה, ע"ר

ע"י ב"כ עוה"ד יונתן קהת ואלומה צ'רניק

המשיבה

פסק דין

1. לפניי בקשה לאישור הסדר גישור (בתובענה ייצוגית) לפי ס' 79ג(ח) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

תמצית טענות הצדדים

2. המבקשים ביקשו להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד המשיבה. לאחר שערכו את בקשת האישור באמצעות באי כוחם וטרם הגשתה לבית המשפט, הקדימו המבקשים פניה למשיבה. בעקבות פניית המבקשים, ניהלו הצדדים משא ומתן מחוץ לכותלי בית המשפט, ואף פנו לגישור לפני המגשרת עו"ד ליעד ורצהיזר, שבסיומו הגישו לבית המשפט, בדרך של המרצת פתיחה, בקשה לאישור הסדר גישור לפי ס' 79ג(ח) לחוק בתי המשפט. סעיף זה מורה כי "הגיעו צדדים לסכסוך להסכמה על יישוב הסכסוך שביניהם בגישור שנערך לפי חוק זה, רשאי בית המשפט המוסמך לדון בתובענה נושא הסכסוך לתת להסדר הגישור שהושג ביניהם תוקף של פסק דין, אף אם לא הוגשה תובענה באותו סכסוך". לבקשה צורף, בין היתר, נוסח הבקשה לאישור תובענה ייצוגית שעל בסיסה

בית המשפט המחוזי בירושלים

23 יוני 2020

ה"פ 8268-05-19 קורן נ' משפחה חדשה

נוהל המו"מ שבין הצדדים, הסדר גישור חתום ע"י הצדדים והמגשרת, מכתב המגשרת, ותצהירי הצדדים ובאי כוחם.

3. טענת המבקשים היא שהמשיבה, עמותת משפחה חדשה, המנפיקה כנגד תשלום "תעודת זוגיות", מטעה את ציבור לקוחותיה, רוכשי התעודה, בשורה ארוכה של מצגים באתרה וברחבי המרשתת, לרבות מצג לפיו תוקפה של תעודת הזוגיות האמורה הוא כתוקף נישואין, מצג לפיו היא שקולה לספח תעודת זהות להוכחת הזוגיות, מצג לפיו תעודת הזוגיות מקנה זכות להירשם כזוג במוסד לביטוח לאומי כ"רשות רושמת", מצג לפיו תעודת הזוגיות היא דרך ייחודית להסדרת מערכת היחסים וכי לדרך הסדרה זו יתרון משמעותי על פני תצהיר שנערך לפני עו"ד, מצג לפיו תעודת הזוגיות מוכרת מחוץ לישראל ומצג לפיו תעודת הזוגיות מהווה פתרון אזרחי לנישואין ולגירושין שלא ברבנות. המבקשים מוסיפים וטוענים כי המשיבה מטעה את ציבור לקוחותיה בהציגה את תעודת הזוגיות כמוצר ייחודי באופן המונע מהם את האפשרות להשוות באופן אפקטיבי בין מוצר זה לבין דרכים חלופיות להסדרת המעמד הזוגי שלא באמצעות נישואין. המבקשים טוענים כי עובדות אלה מקימות להם ולחברי הקבוצה עילות תביעה שונות, בהן הטעיה צרכנית, הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט, וכן עוולות נזיקיות, מכוחן הם זכאים להשבת מלוא הסכום ששילמו בגין "תעודת הזוגיות", וכן לצו המורה למשיבה לחדול ממצגיה המטעים כמפורט לעיל.

4. המשיבה טוענת כי כלל המצגים המוצגים על ידה הם נכונים ומדויקים, הן באתרה והן בפרסומיה במרשתת, וכי התמורה המשולמת על ידי לקוחותיה משקפת הן את הערך הייחודי של "תעודת הזוגיות", הן את הייעוץ שניתן ללקוחות אגב החתימה על "תעודת הזוגיות" והן את הערך הרגשי והסמלי שבהליך הנפקת "תעודת הזוגיות". המשיבה מוסיפה וטוענת כי היא עמותה ללא כוונת רווח הפועלת באופן מתמשך להרחבת הזכויות המוכרות למשתמשים בתעודת הזוגיות, כך שזוגות אשר מציגים את התעודה לפני רשויות וגופים שונים יזכו לזכויות להן הם זכאים, ותוך הגברת המודעות לקיומן של חלופות לבני זוג שאינם מעוניינים להינשא ברבנות. ולבסוף היא טוענת כי מדובר בהליך שאינו ראוי להתברר כתובענה ייצוגית לנוכח ההכרח לבצע בדיקה עובדתית בכל מקרה ומקרה בנוגע למצגים שהוצגו לכל זוג, מידת הסתמכותו עליהם והנזק לכאורה שנגרם למי מבני הזוג, אם בכלל.

5. הצדדים ניהלו, כאמור, הליך גישור שבסיומו הגישו בקשה לאישור הסדר גישור. הבקשה לאישור הסדר הגישור נבחנה ע"י בית המשפט ובדיון שהתקיים ביום 7.7.19 הובהר לצדדים כי ההסדר מעורר קשיים ניכרים כפי שפורטו בדיון, שאינם מאפשרים את אישורו. לאחר הדיון הוסיפו

בית המשפט המחוזי בירושלים

23 יוני 2020

ה"פ 8268-05-19 קורן נ' משפחה חדשה

הצדדים וניהלו משא ומתן שבעקבותיו הוגשה בקשה מתוקנת לאישור הסדר גישור שפרטיה כדלהלן.

עיקרי הסדר הגישור המתוקן

6. חברי הקבוצה הוגדרו כ"כל לקוחות משפחה חדשה אשר רכשו 'תעודת זוגיות' בשבע השנים קודם להגשת הבקשה המתוקנת לאישור הסדר הגישור".
7. המשיבה התחייבה לשנות את המצגים המוצגים על ידה בקשר עם תעודת הזוגיות המונפקת על ידה. הוסכם כי המשיבה תציין מפורשות בדף הבית של אתר המשיבה, במקום בולט, כי "מעמדה המשפטי של תעודת הזוגיות הוא כשל תצהיר המקנה לבני הזוג זכויות דומות לזכויות המוקנות לידועים בציבור". כן התחייבה להימנע משילובם של מצגים מהם ניתן להבין כי "תעודת הזוגיות" שקולה או זהה לנישואין.
8. הוסכם על הצדדים כי כל חבר קבוצה יהיה זכאי, ללא כל עלות, לקבל מן המשיבה שירות של עריכת יפוי כוח מתמשך, כהגדרתו בפרק שני 1 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962, אשר שוויו לפי הערכת הצדדים עומד על סך כ-5,000 ₪. השירות של עריכת יפוי כוח מתמשך והפקדתו יינתן ע"י עורך דין אשר עבר הכשרה מתאימה והוסמך ע"י האפוטרופוס הכללי לערוך יפוי כוח מתמשך כמפורט בס' 32-טו לחוק הכשרות המשפטית. הוסכם כי מימוש הזכאות יוגבל לתקופה של 18 חודשים ממועד מתן פסק הדין המאשר את הסדר הגישור, והובהר כי המשיבה לא תתנה את הזכאות ליפוי הכוח ברכישת שירותים או בכל תנאי אחר.
9. הוסכם כי המשיבה תפנה לחברי הקבוצה באמצעות דואר אלקטרוני ותיידע אותם על זכאותם להטבה.
10. הוסכם שעם אישור הסדר הפשרה יתגבש מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה בכל המתייחס לטענות, העילות והנושאים שהועלו בבקשת האישור.
11. הצדדים הוסיפו והמליצו כי ישולם לכל אחד מן המבקשים גמול בסך 5000 ₪ וכן שכ"ט עו"ד לבאי כוחם בסך 182,906 ₪ בצירוף מע"מ כחוק.

בית המשפט המחוזי בירושלים

23 יוני 2020

ה"פ 8268-05-19 קורן נ' משפחה חדשה

פרסום ההסדר והעדר התנגדויות

12. בהחלטתי מיום 11.11.19 הוריתי על פרסום הודעה בדבר הגשת הבקשה המתוקנת לאישור הסדר הגישור, ובה פורטו הגדרת הקבוצה ועיקרי הסכם הפשרה. צוין כנדרש כי כל מי שנמנה עם הקבוצה, כמו גם הגורמים הזכאים לכך על פי החוק, רשאים להגיש התנגדות לבקשה. לאחר הפרסומים לא הוגשו התנגדויות מטעם חברי הקבוצה, ואף לא אחד מבין חברי הקבוצה ביקש שלא להימנות עמה לעניין הסדר הפשרה.

13. לאור טיב המחלוקת וטיב הסדר הפשרה, ומאחר שבחינת ההסדר אינה דורשת מומחיות או חישובים כלכליים הטעונים בדיקה, לא ראיתי למנות בודק.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

14. היועץ המשפטי לממשלה הודיע לבית המשפט כי הגורמים המקצועיים במדינה לא מצאו לנכון להביע התנגדות לאישור הסדר הפשרה. עם זאת, העירו מספר הערות.

15. היועץ המשפטי לממשלה העיר כי תיקון מצגי המשיבה באופן שייאמר כי מדובר ב"תצהיר המקנה זכויות דומות לזכויות המוקנות לידועים בציבור" אינו מדויק וכי "הניסוח המדויק הוא שמעמדה המשפטי של תעודת הזוגיות הוא כשל תצהיר שעשוי לסייע בקבלת זכויות של ידועים בציבור".

16. היועץ המשפטי לממשלה ציין כי לצד מוסד האפוסטרופסות המוכר, הוסיף תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות כלי חדש, הוא "ייפוי כוח מתמשך", לפיו רשאי אדם בעל כשירות לתכנן את עתידו ולקבוע מיופה כוח עתידי שיהיה מוסמך לקבל החלטות בענייניו ולייצגו במועד בו יחדל הממנה להיות כשיר לכך. בהמשך לכך נקבע בחוק שבית המשפט לא ימנה אפוסטרופוס לאדם בגיר שאינו יכול לדאוג לענייניו אם זה ערך ייפוי כוח מתמשך שהופקד אצל האפוסטרופוס הכללי בעניינים לגביהם התבקש המינוי. לצד זאת, הסתייג היועץ מן האמירה שדווקא זוגות שאינם נשואים כדין צריכים לערוך ייפוי כוח מתמשך יותר מכל אדם אחר.

17. היועץ המשפטי לממשלה הוסיף והציע לצדדים לשקול מתן פיצוי כספי חלופי לחברי קבוצה שלא יבקשו לממש את הטבת ייפוי הכוח המתמשך. עוד ציין שיש להתנות קיומו של מעשה

בית המשפט המחוזי בירושלים

23 יוני 2020

ה"פ 8268-05-19 קורן נ' משפחה חדשה

בית דין בעמידת המשיבה בהתחייבויותיה בהסדר הפשרה. לענין שכר הטרחה שנקבע בהסדר הפשרה ציין כי בהתאם להלכה הפסוקה יש לקבוע את שכר הטרחה כשיעור מסוים מתוך הסכום שנגבה בפועל לטובת הקבוצה המיוצגת. היועץ המשפטי לממשלה הוסיף וציין כי מעיון ראשוני באתר המשיבה נמצאו מספר אמירות שעלולות להטעות את הציבור לגבי מעמדה המשפטי של תעודת הזוגיות ומן ההסדר אין זה ברור מתי עתידה המשיבה לשנות את פרסומיה.

תיקון הסדר הגישור המתוקן

18. לאחר הגשת הערות היועץ המשפטי לממשלה, טיעונים שהוגשו ע"י המשיבה בהתייחס לעמדת היועץ ודיונים נוספים שהתקיימו בעניינו של ההסדר, הסכימה המשיבה כי המצג שיוצג באתר המשיבה יהיה כי "מעמדה המשפטי של תעודת הזוגיות הוא כשל תצהיר המסייע לבני הזוג לקבל זכויות של ידועים בציבור" (פרוטוקול הדיון מיום 31.5.20, והודעת המשיבה מיום 9.6.20). גם היועץ המשפטי לממשלה הודיע כי אינו מתנגד לנוסח זה (הודעת ב"כ היועץ המשפטי לממשלה מיום 9.6.20).

19. בדיון שהתקיים ביום 23.2.20 התחייבה המשיבה לתיקון מצגיה במרשתת בתוך 10 ימים מיום מתן פסק הדין. כן הובהר כי התגבשותו של מעשה בית דין יהיה, כמובן, בכפוף לעמידת המשיבה בהתחייבויותיה על פי הסדר הגישור (דיון מיום 23.2.20).

דין והכרעה

20. לאחר שבחנתי את הסדר הגישור ומצורפיו, הגעתי למסקנה כי התובענה עומדת בתנאים הנדרשים לאישור תובענה ייצוגית, כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין, ולפיכך יש לאשרו.

21. הסדר הפשרה המוצע נותן מענה לסוגיה המרכזית שבדיון היא תיקון מצגיה המטעים של המשיבה בכלל הקשור ל"תעודת הזוגיות" המונפקת על ידה. בנוסף מעניק ההסדר לחברי הקבוצה הטבה ע"י מתן שירות של עריכת ייפוי כוח מתמשך ללא תשלום לכל מי שיחפוץ בכך. אמנם הסדר

בית המשפט המחוזי בירושלים

23 יוני 2020

ה"פ 8268-05-19 קורן נ' משפחה חדשה

ההטבה מעלה קושי לגבי מי מחברי הקבוצה שייפוי כוח כזה אינו דרוש לו. יחד עם זאת, לנוכח שוויה המשמעותי של ההטבה, העולה על הסכומים ששולמו בגין "תעודת הזוגיות", והקשיים המובנים בחישוב הנזק, לרבות בנוגע לטיב המצגים שהוצגו לכל חבר קבוצה בעת הנפקת "תעודת הזוגיות", טיב ידיעותיהם של חברי הקבוצה באשר למעמדה המשפטי של "תעודת הזוגיות" ומידת הסתמכותם על המצגים שהוצגו להם, כמו גם לנוכח הסיכויים ובסיכונים הכרוכים בניהול התובענה, ראיתי לאשר את ההסדר.

22. התוצאה היא שאני מאשרת את הסדר הגישור המתוקן, לרבות תיקונו כמפורט בס' 18 – 19 לעיל, ונותנת לו תוקף של פסק דין.

23. המשיבה תגיש עד ליום 7.7.20 לאישור בית המשפט את נוסח ההודעה שתישלח לחברי הקבוצה לפי ס' 24 לבקשה לאישור הסדר הגישור. נוסח ההודעה יתואם עם המבקשים ויכלול התייחסות לכך שההטבה ניתנת במסגרת הסדר פשרה בתובענה ייצוגית. המשיבה תוסיף ותגיש עד למועד זה רשימה של חברי הקבוצה, נתמכת בתצהיר מנהלה ואישור רו"ח של המשיבה (במעטפה סגורה שלא באמצעות נט-המשפט).

24. ההודעה לחברי הקבוצה תישלח תוך 10 ימים מיום אישורה ע"י בית המשפט. המשיבה תגיש לבית המשפט עד ליום 30.7.20 דיווח, נתמך בתצהיר מנהלה, על משלוח ההודעה לכל חברי הקבוצה.

25. המשיבה תגיש עד ליום 30.7.20 דיווח, נתמך בתצהיר, על תיקון כלל מצגיה במרשתת בהתאם להסדר הפשרה. יודגש כי על המשיבה להימנע מכל מצג מטעה בהתייחס לתעודת הזוגיות שאינו תואם את הוראות הדין. המשיבה תוסיף ותגיש דיווח, נתמך בתצהיר, על יישום כלל התחייבויותיה על פי הסדר הפשרה עד ליום 31.1.22. לתצהירה תצרף (במעטפה סגורה) רשימה של חברי הקבוצה שניצלו את הטבת ייפוי הכוח המתמשך.

26. המבקשים ובא כוחם יודאו משלוח ההודעות לחברי הקבוצה ויערכו בדיקות עיתיות של מצגי המשיבה במרשתת על מנת לוודא כי המשיבה עומדת בהתחייבויותיה. המבקשים יגישו לבית המשפט דיווח נתמך בתצהיר על תוצאות בדיקותיהם עד ליום 30.4.21 ועד ליום 31.1.22.

27. אני מאשרת את המלצת הצדדים לעניין שיעור הגמול למבקשים ושכ"ט עו"ד לבא כוחם, זאת בשים לב לטרח שהייתה כרוכה בניהול התובענה, לתיקון מצגי המשיבה, להטבה שהושגה לחברי הקבוצה ולפעולותיהם בפיקוח על יישום הסדר הפשרה כמפורט לעיל. הגמול ושכ"ט עו"ד

בית המשפט המחוזי בירושלים

23 יוני 2020

ה"פ 8268-05-19 קורן נ' משפחה חדשה

ישולמו, כמוסכם, בשלושה תשלומים שווים: האחד, תוך 60 יום מהיום, השני, תוך תשעה חודשים, והשלישי, עם תום יישום התחייבויות המשיבה על פי הסדר הפשרה ובכפוף לאישור בית המשפט.

28. אני מורה על רישום התובענה בפנקס התובענות הייצוגיות. ב"כ המבקשים יפעל ליישום הוראה זו.

29. אני מורה על פרסום הודעה על פסק הדין תוך 14 יום מהיום בשני עיתונים יומיים נפוצים. המשיבה תישא בהוצאות הפרסום.

מזכירות בית המשפט תמציא פסק הדין לב"כ הצדדים ולב"כ היועץ המשפטי לממשלה (באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים). כן תביא התיק לעיוני ביום 7.7.20, ביום 30.7.20, ביום 30.4.21 וביום 31.1.22.

ניתן היום, א' תמוז תש"פ, 23 יוני 2020, בהעדר הצדדים.

 גילה כנפי-שטייניץ, שופטת